

Møteinnkalling

Utvalg:	Stabbursdalen nasjonalparkstyre/Rávtttošvuomi álbmotmeahccestivra
Møtested:	Stabbursnes Naturhus og Museum
Dato:	13.02.2017
Tidspunkt:	10.30– 16.30

Ved eventuelt forfall er representantene selv ansvarlige for å gi vararepresentanten beskjed om å delta på møtet. Alle møtepapirer vil bli sendt ut på e-post og lagt ut på Stabbursdalen nasjonalparkstyrets nettside: <http://nasjonalparkstyre.no/Stabbursdalen/>

Nasjonalparkforvalter er tilgjengelig på telefon 78 95 03 77 / 409 12 470 eller e-post stabbursdalen@fylkesmannen.no.

Minner om at nasjonalparkstyret inviterer til dialogsmøte med reindriften i verneområdet fra kl. 17.00-19.00 den 13. januar 2017.

Saksliste

Utvalgs-saksnr.	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr.
ST 1/2017	Registrering av deltakere, beslutningsdyktighet		
ST 2/2017	Godkjenning av innkalling og saksliste		
ST 3/2017	Valg av underskrivere		
RS 1/2017	Orienteringer		
ST 4/2017	Konstituering av ny styresammensetning		
ST 5/2017	Søknad om bruk av helikopter og drone til elgtelling i Stabbursdalen nasjonalpark og landskapsvernområde		2015/1202
ST 6/2017	Søknad om oppsetting av informasjonstavle i Stabbursdalen nasjonalpark – Stabbursdalen grunneierforening		2016/4906
ST 7/2017	Søknad om bruk av helikopter til GPS-merking av elg i Stabbursdalen nasjonalpark og landskapsvernområde – Samarbeidsprosjekt «Elgen i Finnmark».		2017/163
RS 2/2017	Gjennomgang av innspillene fra Rådgivende utvalg til forvaltningsplanen		

RS 1/2017   Orienteringer

- Arbeidsgruppen om håndtering av beiteskader på furuskogen i Stabbursdalen har fått opprettet et samarbeid med prosjektet «Elgen i Finnmark». Prosjektet har søkt på midler på vegne av arbeidsgruppen og prosjektet i sin helhet til Finnmarkseiendommen og Viltfondet – nasjonalt og regionalt.
- Den 31. januar 2017 hadde Stabbursnes Naturhus og Museum besøk av Ordføreren i Porsanger.
- Informasjon om status til arbeidet med Bastingammen.
- Henvendelse fra Forsvaret per e-post 24. januar 2017 angående øvelsen Joint Viking 2017.
- Informasjon om status til danning av veilag for Lompolaveien. Stabbursdalen nasjonalparkstyre har fått brev angående danning av veilag til Lompolaveien:

Stabbursdalen Nasjonalparkstyre

Stabbursnes

9710 Indre Billefjord

16.01.2017

Hytteiere og eiendomsbesittere i Stabbursdalen er gjort kjent med at parkstyret har, til fremtidig vedlikehold, planer om å belaste brukerne av vegen til dalen gjennom ett veilag. Jfr. vedtak i styre sak ST 14/206, under vilkår: "Etter ferdigstillelse av lombolavegen skal det opprettes et veilag for fremtidig årlig vedlikehold av vei."

Dette vil være uaktuelt for lokalbefolkningen med bruks- og eiendomsinteresser i dalen, fordi veislitasjen kommer hovedsakelig av den store trafikken gjennom sommer sesongen av turister fra ulike EU- land, og andre uten tilhørighet til området. Disse har kommet for å besøke nasjonalparken, og er statens gjester i området. Å tilrettelegge for gjestebud er vertskapetets ansvar, herunder oppmerkede stier, kart, skilting, grillfasiliteter og veivedlikehold.

Stabbursdalen nasjonalpark er opprettet uten legitimitet fra Porsanger kommune, hytteiere og brukere av dalen. Vernet har også gitt store innskrenkning i eier og bruksrett, til tross for lovnader om det motsatte. Dette blant annet gjennom skriv fra miljøvernministeren til Sametinget i 2003 og i kongelig resolusjon om at vernet ikke skulle være til hinder for lokalbefolkningens bruk av området.

Hytteiere er klar på at all fremtidig vedlikehold av veien skal staten ta ved Klima- og miljødepartementet. Parken er opprettet av staten, drevet av staten gjennom eget styre, og veien er da, etter vårt syn, en del av nasjonalparken. Denne kan ikke isoleres som et lokalt anliggende.

Å skyve vedlikehold av vegen på blant annet lokalbefolkningen blir å fremstå som ett nytt overgrep på de med lokal bruksrett i dalen.

Med hilsen

*Øluse Jan Olav Utty Størdle Heddy Josefer
Dagmy Larsen Linn Bjørke Li Birkely Richardsen
Harvrig Birkely, fællesseier, Per Sombø
de la
Bjørn Størdle*

Kopi: Sametinget 9730 Karasjok

Porsanger Kommune v/ Øyvind Lindbeck

- Følgende vedtak er fattet med delegert myndighet til forvalter:

Vedtak i sak 2017/160

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 første ledd første alternativ gir Stabbursdalen nasjonalparkstyre Bjørn B. Karlsen og Hans Andreas Karlsen dispensasjon til maksimalt tre – 3 – turer med snøskuter til gamle med byggid. 192843383 i Stabbursdalen nasjonalpark, i Porsanger kommune. Dispensasjonen gjelder fra 27.01.2017 til 19.04.2017.

Dispensasjonen er gitt med følgende vilkår:

- Tillatelsen gjelder for kjøring frem til gamle med byggid. 192843383 i Stabbursdalen nasjonalpark.
- Kjøringen til og fra gammen skal skje langs trasé som er inntegnet på vedlagt kart fra søknaden.
- Det skal kun kjøres på snø- og isdekket mark/vann.
- En tur gjelder for et kjøretøy. To kjøretøy i følge teller som to turer. Slede er tillatt.
- Tillatelsen gjelder for transport av materiale, utstyr og bagasje.
- Vedlagt kjøreseddel skal fylles ut i forkant av hver tur med kulepenn/tusj som ikke kan viskes ut.
- Tillatelsen skal medbringes under kjøring.
- Ved tillatelsens utløp skal kopi av kjøreseddel sendes forvaltningsmyndigheten (nasjonalparkstyre).
- All ferdsel skal skje hensynsfullt, og begrenses til et minimum. Dyrelivet, herunder reinflokker, i området skal ikke forstyrres unødig.
- Tillatelse etter motorferdselloven skal være innhentet fra Porsanger kommune etter motorferdselloven.

ST 4/2017 Konstituering av ny styresammensetning

Stabbursdalen nasjonalparkstryets leder Ronny Wilhelmsen har bedt om å få kunne fratre som leder i Stabbursdalen nasjonalparkstyre, men fortsatte som et ordinært styremedlem. Dette begrunner han med at han har for mye arbeid i sammenheng med sine verv i Sametinget. Den økte arbeidsmengden gjør det vanskelig for han å skjøtte alle oppgavene som leder i nasjonalparkstyre frem mot Sametingsvalget høst 2017.

Styreleder ber derfor Stabbursdalen nasjonalparkstyre om å konstituere en ny styresammensetning til Stabbursdalen nasjonalparkstyre slik at velges ny leder og nestleder.

Arkivsaksnr: 2015/1202-0

Saksbehandler: Karoline Salmila

Dato: 27.01.2017

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Stabbursdalen nasjonalparkstyre	ST 5/2017	13.02.2017

Dispensasjon til bruk av helikopter og drone ved telling av elg i Stabbursdalen nasjonalpark og landskapsvernområde - Stabbursdalen nasjonalparkstyre

Forvalters innstilling

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 første ledd første alternativ gis Stabbursdalen nasjonalparkstyre tillatelse til lavtflyging under 300 moh. og fire (4) landinger med helikopter i Stabbursdalen nasjonalpark. Det gis også tillatelse til elgtelling med drone.

Tillatelsen gjelder for perioden 14.2.2017 – 31.3.2017.

Vilkår for tillatelsen:

- Det gis tillatelse for en (1) tur med helikopter over Stabbursdalen nasjonalpark.
- Det gis tillatelse for bruk av drone en (1) dag.
- Aktiviteten skal minimaliseres på en slik måte at fugle- og dyrelivet påføres minst mulig forstyrrelser og stress.
- Feltaktivitet på helligdager og andre dager som potensielt kan innebære høyere aktivitet av friluftsliv i parken skal så langt det er mulig unngås.
- Tillatelsen gjelder for fire personer som skal delta i elgtellingen, deriblant Lokal SNO og nasjonalparkforvalter.
- Bruk av drone skal skje i samarbeid med en profesjonell person eller selskap med god erfaring, på oppdrag for Stabbursdalen nasjonalparkstyre.
- Denne tillatelse må medbringes i felt i tilfelle kontroll.
- Tillatelse til nødvendig bruk av helikopter og drone iht. motorferdselloven skal være innhentet fra både Porsanger kommune og Finnmarkseiendommen (grunneier).
- Nasjonalparkforvalter tar kontakt med de aktuelle reindriftssiidaer før planlagt aktivitet skal skje.

- Det skal søkes om tillatelse etter motorferdselloven hos Porsanger kommune og om grunneiers tillatelse hos Finnmarkseiendommen.
- Det vil bli lagt ut informasjon om elgtellingene på Stabbursdalen nasjonalparkstyrets nettside i forkant av tellingene - <http://nasjonalparkstyre.no/Stabbursdalen/>

Saksopplysninger

Det har blitt opprettet en arbeidsgruppe som skal jobbe med håndtering av beiteskader på furuskogen i Stabbursdalen nasjonalpark og landskapsvernområde. I den sammenheng ble det avholdt et møte den 16. desember 2016 og et av tiltakene som er ønsket prioritert er å gjennomføre elgtellinger i furuskogen til Stabbursdalen nasjonalpark og landskapsvernområde i løpet av våren 2017.

Tellingen skal bidra til å gi oversikt over antallet elg stående i Stabbursdalen vinterstid og for å kunne sammenligne bestandstallene fra tidligere tellinger opp mot eventuelle tiltak som gjennomføres. Bevaring av furuskogen i Stabbursdalen er et av hovedverneformålene til både i nasjonalparken og landskapsvernområdet. I forbindelse med utarbeidelse av forvaltningsplanen for disse to verneområdene er det blitt spesifisert at hovedmålet er at det samlede arealet av furuskog ikke skal reduseres eller forringes.

I den daglige forvaltningen og oppsynet av området har det kommet inn meldinger om mye elg som står i Stabbursdalen på vinterstid. Etter befaringer av nasjonalparkforvalter og lokalt SNO vises det til et meget høyt beitetrykk på furua, hvilket forringer furuas potensielle foryngelse.

Stabbursdalen nasjonalparkstyre ønsket derfor å komme i gang med kartleggingsarbeid i forbindelse med denne problemstillingen og har utført tellinger av elg den 15. mars 2013 og 24. februar 2016. Etter korrespondanse med lokalt SNO viser det seg at et effektivt og sikkert hjelpemiddelet for telling av elg er bruk av helikopter. Torkjell Morset ved SNO har lang erfaring innenfor dette fagfeltet og det var derfor naturlig å benytte hans ressurser i dette arbeidet. Trygve Myrmel ved Porsanger elgjegerforening deltok også på begge tellingene, da han er en person med god erfaring med å bestemme elg på kjønn og alder.

Det er videre blitt gjennomført en beiteskadeundersøkelse i 2014 gjennomført av Ecofact Nord. Ecofact Rapport 400 viste til store beiteskader og en anbefaling om å redusere elgbestanden betraktelig.

Høst 2016 ble det søkt og innvilget utvidet jakttid på elg til 13. november 2016 i valdene Porsanger sør og Porsanger vest. Det ble også søkt og innvilget vinterjakt i jaktfelt 22 Bastin og jaktfelt 23 Stabbursdalen nord til fra 15. desember 2016. Elgtellingen for 2017 er ønsket gjennomført blant annet for å se om det økte uttaket av elg gjennom utvidet jakt har hatt påvirkning på vinterelgbestanden i furuskogen til Stabbursdalen.

For å kunne utføre en slik telling med helikopter og drone må derfor Stabbursdalen nasjonalparkstyre søke om tillatelse for omsøkt flyging fra verneforskriftene,

motorferdselloven, samt inneha grunneiers tillatelse. Estimert tidsbruk for Stabbursdalen med randsoner er satt til maks 2 timer flytid under ideelle fly- og lysforhold. Tellingene med helikopter vil foregå på en og samme tur. Selve tellingen er planlagt utført av Torkjell Morset i SNO, nasjonalparkforvalter Karoline Salmila og en eller to personer med god erfaring med å bestemme elg på kjønn og alder. Stabbursdalen er et vanskelig område for telling, og lokal kjennskap til området er helt avgjørende for å få en pålitelig og fullstendig elgtelling. Bruk av drone vil skje sammen med en profesjonell person eller firma som har god kompetanse, slik at man kan utføre tellingen på best mulig måte for å skåne elgen og annet dyre- og fugleliv. Det ønskes å gjennomføre en telling med helikopter for å kunne ha sammenligningsgrunnlag fra tidligere tellinger, ved at utføringen av tellingen har lik så likt utgangspunkt og metode som mulig. Det ønskes å gjennomføre en telling med drone for å vurdere om dette vil kunne være en mer hensiktsmessig teknikk og metode for å telle elgbestanden ved fremtidige elgtellinger i verneområdet.

Søknad om ønsket aktivitet er sendt til Porsanger kommune og Finnmarkseiendommen. Det er gitt beskjed at nasjonalparkstyret selv vil behandle etter verneforskriften parallelt med oversendelse av søknad.

Regelverk

Verneformålet med Stabbursdalen nasjonalpark er å bevare et stort naturområde tilnærmet fri for tekniske inngrep, for å sikre biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare en del av verdens nordligste furuskog, variert vassdragsnatur og gáisáene med et karakteristisk preg, samt geologiske forekomster og kulturminner. Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift, naturopplevelse og utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Naturmangfoldloven (nml.) trådte i kraft 1. juli 2009. Det skal fremgå av enhver beslutning som fattes ved utøving av offentlig myndighet hvordan prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 er vurdert, jf. nml. § 7 i loven. I nml. § 8 framgår det at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnet skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for å skade naturmangfoldet. Virkninger av et tiltak skal vurderes ut fra den samlede belastningen økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. nml. § 10. Dersom det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger et tiltak kan ha på naturmiljøet, skal føre-var-prinsippet legges til grunn, jf. nml. § 9, slik at vesentlig skade på naturmangfoldet unngås ved at det treffes en beslutning på et for dårlig kunnskapsgrunnlag. Etter § 11 er det tiltakshaver av det omsøkte tiltaket som skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. I tillegg skal det etter § 12 tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikker og lokalisering av tiltaket som ut fra en samlet vurdering av den tidligere, nåværende og fremtidige bruken av naturmangfoldet gir det samfunnsmessige beste resultatet.

Verneforskriften for nasjonalparken sier at motorferdsel er forbudt på land og vatn, og i lufta under 300 meter, jf. § 6.1 i verneforskriften for Stabbursdalen nasjonalpark. I § 6.2 gis det en del direkte unntak fra dette forbudet, og i § 6.3 åpnes det for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til en del formål. Det åpnes derimot ikke for å kunne tillate lavtflyging og landing

med helikopter for å gjennomføre elgtelling. Saken må behandles etter § 48 i naturmangfoldloven da ikke verneforskriften åpner for denne type aktivitet med hjemmel i verneforskriften. Stabbursdalen nasjonalparkstyre kan etter § 48 i naturmangfoldloven gjøre unntak fra verneforskriften dersom det ikke strider mot formålet med vernet og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. I rundskriv fra Miljødirektoratet "Forvaltning av verneforskrifter", revidert januar 2014, redegjøres det for hvordan nml. § 48 i skal forstås. Her framgår det at bestemmelsen skal fange opp uforutsette tilfeller eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Det er i første rekke bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser som er av stor betydning for søker som omfattes av bestemmelsen. Siktemålet er at verneforskriften ikke uthules gjennom omfattende dispensasjonspraksis.

Verneforskriften for landskapsvernområdet har ingen spesielle bestemmelser for motorferdsel. Motorisert ferdsel skjer i samsvar med Lov om motorisert ferdsel i utmark og vassdrag og forskrifter og vedtak med hjemmel i denne. Søknad er derfor sendt Porsanger kommune og Finnmarkseiendommen.

Vedrørende inhabilitet

Denne type søknader er litt spesiell da Stabbursdalen nasjonalparkstyre er både søker og utøver av myndighet etter verneforskriftene. Stabbursdalen nasjonalparkstyre må derfor behandle sin egen søknad. Tilsvarende problemstilling har oppstått tidligere i forvaltningssammenheng av landskapsvernområdet. Denne problemstillingen ble aktualisert når Fylkesmannen i Finnmark, senere Stabbursdalen nasjonalparkstyre, behandlet ønsket tiltak langs Lompolavegen i Stabbursdalen landskapsvernområde.

Verken Fylkesmannen eller nasjonalparkstyret ble vurdert til å være inhabil i saken, likevel forela Fylkesmannen problemstillingen for Direktoratet for naturforvaltning (DN). I svaret fra DN står det blant annet at de ikke kan se at det foreligger særskilte forhold som gjør at et annet organ enn Fylkesmannen bør behandle saken. Direktoratet sier videre at Fylkesmannen som forvaltningsorgan kjenner det berørte området bedre enn direktoratet, og innhenting av kunnskap ved for eksempel befaringer er lettere tilgjengelig for Fylkesmannen. Derfor fant Direktoratet det mest hensiktsmessig at Fylkesmannen i Finnmark på vanlig måte behandlet saken som førsteinstans etter gjeldende regelverk. Nå er nasjonalparkstyret i samme situasjon, der dere er både tiltakshaver og forvaltningsmyndighet. Det legges til grunn de samme vurderinger om inhabilitet som ble gitt til Fylkesmannen vedrørende Lompolavegen. Stabbursdalen nasjonalparkstyre vurderes derfor å ikke være inhabil i denne saken.

Vurdering

Verneformålet er å unngå uønsket og økt motorisert trafikk inn i fjerntliggende og viktige vilt- og utmarksområder. Stabbursdalen nasjonalpark er leve- og yngleområde for en rekke trua og sårbare arter. Dyrelivet er freda mot unødvendig forstyrrelse av alle slag, jf. nml. §§ 9 og 10. Det kan oppstå tilfeller hvor også lovlig ferdsel kan være til skade for viltet, vegetasjon eller kulturminner. Ferdsel skal ikke være til hinder for en eventuell oppbygging eller reetablering av sårbare arter. I følge nml. § 5 skal artene og deres genetiske mangfold

ivaretas på lang sikt. Man må derfor ta vare på artenes økologiske funksjonsområder. Det generelle motorferdselsforbudet er innført for å skjerme dyre-, plantelivet, tamrein og terrenget for forstyrrelser og kjøreskader. For at forbudet skal ha sin tilsiktede virkning er det viktig at dette håndheves restriktivt.

Forvaltningsmyndigheten skal begrense motorisert ferdsel i Stabbursdalen nasjonalpark til et så lavt nivå som mulig, men vil i enkelte tilfeller vurdere muligheten for en tillatelse for motorferdsel hvis hensikten er å øke kunnskapen om verneområdet som kan bidra til en bedre forvaltning. Vi vet, jf. nml. § 8, at helikopterflyging og landing vil medføre en god del støy og forstyrrende effekt. Dette kan forstyrre dyre- og fuglelivet i nasjonalparken. Ved utøvelse av aktivitet i nasjonalparken bør det vises hensyn til de arter som til enhver tid opptrer i parken. Omfanget av flyvningen med helikopter er imidlertid isolert og kortvarig, og kan derfor anses som isolert sett å ha lav negativ effekt på verneverdiene.

Da tiltakshaver heller ikke søker om fastsatte landingspunkter, kan man ikke med sikkerhet si om aktuelle steder vil komme i konflikt med andre truede/sårbare arter. Perioden det søkes om er midt i den mest sparsomme sesongen i løpet av året, og høyt aktivitetsnivå vil kunne virke forstyrrende på fugle- og dyrelivet. Det er likevel utenfor den mest sårbare hekke- og yngleperioden. Valg av områder der man vil lande må derfor fortløpende avveies nøye av feltpersonellet selv. Nml. § 9 antas å være godt ivaretatt da lokalt SNO skal delta som tellepersonell ved telling av elgen. Lokalt SNO er godt kjent i området, og vil derfor kunne avgjøre når og hvor vi skal fly for å volde minst mulig forstyrrelser.

Telling av elg vinterstid anses som å være en del av forvaltningens kunnskapsinnhenting, og vil således øke kunnskapsgrunnlaget vårt i nasjonalparken og landskapsvernområdet. Kartlegging av elgbestanden anses som et viktig ledd i jobben for å sikre bevaring av furuskogen som er påført omfattende beiteskader. Slik informasjon vil kunne gi grunnlag for å gjennomføre tiltak i forhold til problemstillingen med beiteskadene. Helhetsvurderingen av omsøkt aktivitet, etter nml. § 10, om økosystemtilnærming og samlet belastning, er at denne begrensede lavtflyging og landing med helikopter vil gi en relativt liten belastning på de berørte økosystemer. Dette vurdert opp imot den store nytteverdien et slikt tiltak har for fremtidig forvaltning av verneområdet.

Flyvning med drone omfattes av forbudet mot unødig forstyrrelse av fugle- og dyrelivet. I følge rapporten "*Approaching birds with drones: first experiments and ethical guidelines*" (Elisabeth Vas et al.) viste fugler svært liten endring i adferd som følge av at en drone fløy nært fuglene. I 80 % av tilfellene kunne de fly inntil 4 meter fra fuglene før fuglene reagerte. I forsøkene var det imidlertid kun synlig adferd som ble registrert. Det kan derfor ikke utelukkes at fuglene ble stresset (f.eks. økt hjerterytme). Rapporten oppsummerer resultatene med at droner som brukes hensynsfullt kan benyttes til ornitologiske undersøkelser. De anbefaler imidlertid at man starter opp med dronen minimum 100 meter fra fuglene, og deretter flyr gradvis nærmere dem. Det er også viktig at dronen ikke nærmer seg fuglene ovenfra, da dette kan minne de om predatorangrep. Det er også kjent at rovfugler kan angripe droner, dette innebærer en stor fare for at rovfuglene skader seg. Det er derfor viktig at operatøren som styrer dronen er oppmerksom på rovfugl og unngår å komme for nært de.

Kunnskapsgrunnlaget (nml. § 8) er vurdert til at man fortsatt mangler kunnskap når det gjelder bruk av droner (RPA) og eventuell effekt av bruken. Det er vanskelig å se for seg vesentlige negative effekter, men ut fra føre-var-prinsippet (nml. § 9) – er det viktig å unngå nærføring til hekkelokaliteter for rovfugl eller vilt som måtte befinne seg i området. Ut fra en økosystemtilnærming (nml. § 10) er det viktig å følge utviklinga, og ta opp temaet ved revisjon av forvaltningsplanen. Bruken av droner for filming i nasjonalparken bør avgrenses til tiltak av en allmenn interesse, og bør ikke tillates for rent personlig bruk som filming for utlegging av private videosnutter på YouTube, sosiale media o.a. Tiltaket medfører ikke miljøforurensing der kostnader til utbedring bør dekkes av tiltakshaver (nml. § 11). Nml. § 12 gir føringer om «miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder», og for filmopptak virker drone til å kunne være den mest miljøforsvarlige teknikken fremfor bruk av annet luftfartøy. Forvaltningen ønsker derfor å gjennomføre en telling med drone for å vurdere om dette vil være en bedre måte å telle elgpopulasjonen ved fremtidige tellinger.

Furuskogen i Stabbursdalen nasjonalpark og landskapsvernområdet har 3 ulike siidaer sitt sommerbeiteområde. Distriktets 16 sin beitetid i området er fra 1. april til 15. november, slik at flygingen sannsynligvis ikke vil berøre reindriften direkte. I denne delen av året skal det ikke være stor aktiv i de områder der det er aktuelt å fly. Nasjonalparkforvalter vil likevel varsle de berørte siidaer før eventuell flyging begynner.

Det er søkt om tillatelse til lavtflyging og bruk av drone i Stabbursdalen nasjonalpark, samt noen få landinger med tanke på sikkerhetshensyn. Det er snakk om en enkeltflyging i området med helikopter, som er satt til å vare i maksimalt 2 timer. Ved bruk av drone er det satt av en dag da forvalter er usikker på tidsbruken for å dekke arealet til furuskogen. Dronebruken skal begrenses til det minimale. Omsøkt flyging er planlagt utført i perioden februar – mars 2017.

Det vurderes dithen at omsøkt landing og lavtflyging i nasjonalparken ikke vil være i strid med verneformålet til Stabbursdalen nasjonalpark. Plante, fugle- og dyreliv ikke vil få varige skader, og de øvrige verneverdiene vil ikke bli nevneverdig påvirket. Forvalter anser det heller ikke som sannsynlig at antallet søknader om dispensasjon til motorferdsel på tilsvarende grunnlag vil øke med bakgrunn i denne dispensasjonen. §§ 11 og 12 i nml. anses å være godt ivaretatt da tiltakshaver ikke foretar mer aktivitet i nasjonalparken enn absolutt nødvendig.

Arkivsaksnr: 2016/4906-0

Saksbehandler: Karoline Salmila

Dato: 20.01.2017

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Stabbursdalen nasjonalparkstyre	ST 6/2017	13.02.2017

Søknad om å sette opp informasjonstavle i Stabbursdalen nasjonalpark - Stabbursdalen grunneierforening

Forvalters innstilling

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 første ledd første alternativ gir Stabbursdalen nasjonalparkstyre tillatelse til Stabbursdalen grunneierforening til oppsetting av informasjonstavle i Stabbursdalen nasjonalpark.

Vilkår for tillatelsen:

- Informasjonstavlen skal plasseres på omsøkte plassering i henhold til vedlagte kart.
- Endelige kart-koordinater sendes til forvaltningen etter at tavlen er satt opp.
- Vegetasjon og terreng skal ikke komme til unødig skade.
- Skulle det under arbeidet i marka komme fram gjenstander eller andre spor fra eldre tid, må arbeidet stanses omgående og melding sendes Finnmark fylkeskommune og Sametinget, jf. Lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (Kulturminneloven, § 8).
- Utformingen av tavlen skal være slik vedlagt bilde viser. Materialet skal være i tre og beiset/malt i mørk farge.
- Tillatelse må også være innhentet hos grunneier.

Saksopplysninger

Stabbursdalen grunneierforening søker om tillatelse til å sette opp en informasjonstavle for å ha en informasjonsplakat om fiskeregler for Stabburselva (knr. 2020 gnr.10, bnr. 1).

Stabbursdalen grunneierforening er forpaktere av Stabburselven og ønsker å informere om fiskeregler på norsk og engelsk. Tavlen er ønsket utformet slik vedlagt bilde. Plassering er på brinken langs stien som går til Fossekulpen. Omsøkt plassering er estimert til å være omtrentlig UTM koordinat: W35 41306x, 778271x i forhold til kartbeskrivelsen.

Regelverk

Formålet med Stabbursdalen nasjonalpark er å bevare et stort naturområde tilnærmet fri for tekniske inngrep, for å sikre biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare en del av verdens nordligste furuskog, variert vassdragsnatur og gáisåene med et karakteristisk preg, samt geologiske forekomster og kulturminner. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift, naturopplevelse og utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Naturmangfoldloven (nml.) trådte i kraft 1. juli 2009. Det skal fremgå av enhver beslutning som fattes ved utøving av offentlig myndighet hvordan prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 -12 er vurdert, jf. nml. § 7 i loven. I nml. § 8 framgår det at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for å skade naturmangfoldet. Virkninger av et tiltak skal vurderes ut fra den samlede belastningen økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. nml. § 10. Dersom det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger et tiltak kan ha på naturmiljøet, skal føre-var-prinsippet legges til grunn, jf. nml. § 9, slik at vesentlig skade på naturmangfoldet unngås ved at det treffes en beslutning på et for dårlig kunnskapsgrunnlag. Etter § 11 er det tiltakshaver av det omsøkte tiltaket som skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. I tillegg skal det etter § 12 tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikker og lokalisering av tiltaket som ut fra en samlet vurdering av den tidligere, nåværende og fremtidige bruken av naturmangfoldet gir det samfunnsmessige beste resultatet.

I henholdt til verneforskriften til Stabbursdalen nasjonalpark § 3 punkt 1.1 om landskapet står det at området er vernet mot inngrep av enhver art. Her blir bygging av klopper, merking av stier og oppsetting av skilt listet opp. Verneforskrift § 3 punkt 1.2 sier at disse forbud ikke er til hinder for vedlikehold av stier, løyper, klopper og merker i henhold til forvaltningsplanen. Videre sier verneforskrift § 3 punkt 1.3 at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til oppsetting av skilt og merking av nye stier i henhold til forvaltningsplanen.

I Stabbursdalen nasjonalpark kan dette omsøkte tiltaket kun gis dispensasjon til med hjemmel i nml. § 48, dersom det ikke strider mot vernets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. I rundskriv fra Miljødirektoratet "Forvaltning av verneforskrifter", revidert januar 2014, redegjøres det for hvordan nml. § 48 i skal forstås. Her fremgår det at bestemmelsen gjelder *særlige tilfeller*. Dette skal være bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser. Siktemålet er at verneforskriften ikke uthules gjennom omfattende dispensasjonspraksis.

Vurdering

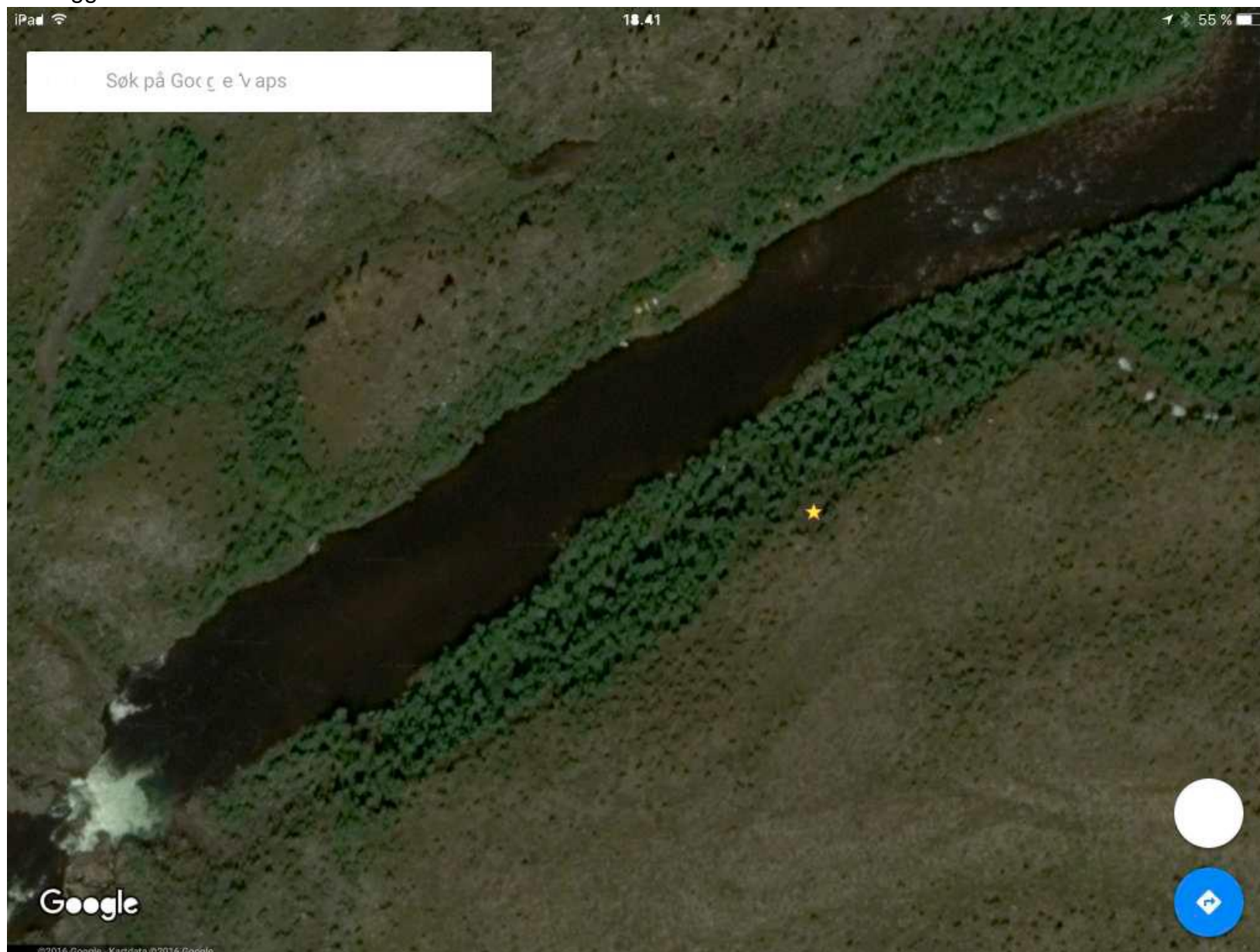
Unntak fra et vernevedtak etter nml. § 48 kan gjøres dersom tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Tiltaket kommer ikke inn under alternativene sikkerhetssyn eller vesentlig samfunnsmessig betydning.

Bestemmelsen er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Vilkåret om at *tiltaket ikke skal påvirke verneverdiene nevneverdig* og at *tiltaket ikke må stride mot vernevedtakets formål* innebærer at dispensasjonsadgangen er snever. Siktemålet er at verneforskriften ikke uthules gjennom omfattende dispensasjonspraksis. Om vilkår for å gi dispensasjon er oppfylt vil det bero på en skjønnsmessig og konkret vurdering om en dispensasjonen bør gis.

Et av verneformålene til Stabbursdalen nasjonalpark er at området ikke skal utsettes for tekniske inngrep eller endringer i landskapet. Arealene i nasjonalparken skal beskyttes mot inngrep som i ettertid kan vise seg å være uheldige. Virkninger av tiltak skal vurderes ut fra den samlede belastning økosystemet vil bli utsatt for, jf. nml. § 10. I Prp. 1S (2010-2011) fra Miljøverndepartementet går det klart frem at inngrepsfrie naturområder som er igjen, skal tas vare på. Informasjonstavlen isolert sett anses ikke som et stort inngrep, men skal likevel reguleres da mindre installasjoner kan samlet sett føre til uønskede inngrep grunnet mengden og/eller utforming av installasjonene.

Stabbursdalen nasjonalparkstyre arbeider med å utarbeide en forvaltningsplan for Stabbursdalen nasjonalpark og Stabbursdalen landskapsvernområde. Forvaltningsplanen må faglig godkjennes før den kan sendes ut på offentlig høring før den kan bli endelig vedtatt. Det er lagt opp til at det skal utarbeides en besøksstrategi innen 2020 som vil være vedlagt forvaltningsplanen. Stabbursdalen nasjonalparkstyre har alltid arbeidet med besøksforvaltning og tilrettelegging, men har ikke utarbeidet en formell plan på dette. For å unngå uønsket skilting og annen tilrettelegging er det viktig å utarbeide en plan for hva som er praktisk og fornuftig å tillate i Stabbursdalen nasjonalpark og landskapsvernområde, slik at man ikke får problemer med uønsket tilrettelegging av noe slag. Selv om en slik informasjonstavle bør vært forankret i forvaltningsplanen og en besøksstrategi vedlagt forvaltningsplanen (jf. verneforskriften § 3 punkt 1.3), anser forvalter at en informasjonstavle med formål om å informere om fiskeregler er viktig. Denne informasjon som bør gjøres tilgjengelig og formidles til flest mulig fiskere, slik en informasjonstavle vil kunne gjøre. Plasseringen som er omsøkt er også strategisk i forhold til at den vil være tilgjengelig for fiskerne som besøker området siden den skal settes opp ved allerede er ved en etablert sti, og tiltaket vurderes ikke til å komme i konflikt med plante og dyrelivet av betydningsfull karakter, jf. nml § 8 og 12. Nml. § 9 anses derfor å ikke komme til anvendelse i dette tilfellet. Utformingen vurderes til å være nøytral og praktisk i forhold til formålet, jf. nml. § 12. Forvalter anser at nml. § 11 ikke vil ha relevans for saken, da tiltaket er av et svært lite omfang. Forvalter anser derfor at tiltaket kan tillates.

Vedlegg 1

Kart over omsøkt plassering av informasjonstavlen (markert med gul stjerne).

Vedlegg 2

Bilde av omsøkt utforming av informasjonstavle.

Arkivsaksnr: 2017/163-0

Saksbehandler: Karoline Salmila

Dato: 27.01.2017

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Stabbursdalen nasjonalparkstyre	ST 7/2017	13.02.2017

Søknad om dispensasjon til GPS-merking av elg og helikopter i Stabbursdalen nasjonalpark

Forvalters innstilling

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 første ledd første alternativ gir Stabbursdalen nasjonalparkstyre tillatelse til GPS-merking av 10 – 20 elg i Stabbursdalen nasjonalpark. Det gis også tillatelse til lavtflyging under 300 moh. og landing med helikopter i sammenheng med GPS-merkingen i Stabbursdalen nasjonalpark.

Tillatelsen gjelder for perioden 1.3.2017 – 31.3.2017.

Vilkår for tillatelsen:

- Tillatelsen gjelder for Erling Meisingset (NIBIO), Erling Solberg (NINA), Rolf Rødven (UiT), Øystein Os (Vetconsult) som skal delta i GPS-merkingen.
- Aktiviteten skal minimaliseres på en slik måte at fugle- og dyrelivet, her innunder tamrein, påføres minst mulig forstyrrelser og stress.
- Det skal foreligge godkjenning fra Mattilsynet og Miljødirektoratet før igangsettelse av GPS-merkingen.
- Flyging og landing med helikopter skal skje i dialog med Statens naturoppsyn (SNO). Lokalt SNO er Torkjell Morset; tlf. 916 22 003.
- Feltaktivitet på helligdager og andre dager som potensielt kan innebære høyere aktivitet av friluftsliv i parken skal så langt det er mulig unngås.
- Denne tillatelse må medbringes i felt i tilfelle kontroll.
- Tillatelser skal være innhentet fra både Porsanger kommune og Finnmarkseiendommen (grunneier).
- De aktuelle reindriftssiidaer skal kontaktes før planlagt GPS-merking skal skje.

Saksopplysninger

Bakgrunn for søknaden

Det har blitt opprettet en arbeidsgruppe som skal jobbe med håndtering av beiteskader av elg på furuskogen i Stabbursdalen nasjonalpark og landskapsvernområde. Det ble i den sammenheng avholdt et møte den 16. desember 2016 og et av tiltakene som er ønsket prioritert er å gjennomføre GPS-merking med satellittregistrering av elg i furuskogen til Stabbursdalen nasjonalpark og landskapsvernområde i løpet av våren 2017. Det er ønsket at det merkes opp til 20 elg, hvor 10 elg er minimum for å gjennomføre et slikt prosjekt.

GPS-merkingen skal bidra til å gi oversikt over trekkmønsteret til elgen som er stående i Stabbursdalen vinterstid, for å kunne utføre en bedre forvaltning av elgbestanden i furuskogen til Stabbursdalen. Bevaring av furuskogen i Stabbursdalen er et av hovedverneformålene til både i nasjonalparken og landskapsvernområdet. I forbindelse med utarbeidelse av forvaltningsplanen for disse to verneområdene er det blitt spesifisert at bevaringsmålet er at det samlede arealet av furuskog ikke skal reduseres eller forringes, og ha en naturlig foryngelse. Det er derfor viktig å skaffe kunnskap om elgen i Stabbursdalen.

Arbeidsgruppen har derfor inngått et samarbeid med et pågående prosjekt som kartlegger elg i Finnmark med GPS-mottaker med satellitt, GSM- og/eller radiosender – Prosjektet «*Elgen i Finnmark — områdebruk og forvaltning i et landskap i endring*».

Stabbursdalen nasjonalparkstyre har mottatt søknad fra prosjektet «Elgen i Finnmark» om bruk av helikopter og GPS-merking av 10 – 20 elg i furuskogen til Stabbursdalen nasjonalpark og landskapsvernområde den 1. februar 2017. I søknaden bes det om tillatelse til å merke elg med GPS-halsbånd i nasjonalparken i mars 2017. Merkingen vil involvere 1-2 landinger per elg som merkes. Tentativ plan tilsier merking i siste del av mars, rundt uke 12, men at dette er væravhengig. Landing krever åpent område, slik at det vil kunne medføre kortere distanser til fots hvis elgen ligger i tett skog. Prosjektet vil søke å koordinere flyving med reindriften og eventuelt andre bruksinteresser i nasjonalparken for å unngå å forstyrre disse. De som skal gjennomføre merkingen er Erling Meisingset (NIBIO), Erling Solberg (NINA), Rolf Rødven (UiT), Øystein OS (Vetconsult). Disse personene har opparbeidet seg mye erfaring og kompetanse på denne type feltforsøk. Prosjektet har de nødvendige tillatelser fra Mattilsynet og Miljødirektoratet får å kunne merke elg i dette prosjektet.

Beskrivelse av prosjektet

Presis forvaltning av hjortevilt avhenger av at man kjenner viltets bestandsutvikling, ressurstilbud og områdebruk. Manglende kunnskap om dette i Finnmark begrenser forståelsen av elgens økologiske rolle, som gjør det vanskelig å gjennomføre en presis forvaltning av elgen i Finnmark. Leveområder til elg i Finnmark skiller seg i stor grad i fra tradisjonelle skogbeiter andre steder i landet, og man kan derfor forvente andre migrasjonsmønstre her. Det skal undersøkes hvordan trekkmønster har sammenhenger med faktorer som blant annet snødybde og konkurranse med andre planteetere (f.eks. lauvmakk og rein). Prosjektet ønsker å undersøke hvorvidt elgens habitatbruk, vektutvikling og produktivitet påvirkes av lauvmakkangrepene, og i hvilken grad elgen påvirker vegetasjonen og andre økosystemkomponenter. Det er også spesielt viktig å forstå hvordan store planteetere som rein og elg påvirker vegetasjonsutviklingen, og samtidig hvordan klimaendringene direkte og indirekte vil påvirke livsbetingelsene og bestandsutviklingen for

begge artene. Dette gjøres i samarbeid med Klimaøkologisk Observasjonssystem for Arktisk Tundra (KOAT). Data fra GPS-merket elg vil dessuten bli sammenlignet med data fra et større sett med viltkamera som skal utplasseres i områder rundt om Finnmark i regi av Prosjektet After the Pest (ATP).

Målet ved GPS-merkingen i Stabbursdalen er å lære mer om elgens arealbruk for å kunne håndtere beiteskader på furuskogen bedre i framtida. Siden at dette faller inn under delmål fire i dette allerede eksisterende prosjektet, om forvaltning av elg som trekker mellom områder med ulike forvaltningsmål, har prosjektet «Elgen i Finnmark» sagt seg positive til å utføre GPS-merking i Stabbursdalen gitt finansiering av denne merkingen.

Prosjektet søker å løse generelle utfordringer ved grenseoverskridende forvaltning ved å bidra til kunnskapsgrunnlag om elgens habitatbruk, samt stimulere etablering av fora for forvaltningsrelatert kunnskap på tvers av forvaltningsgrenser. Dette vil også kunne bidra til lignende problemstillinger for forvaltning. Dette er et kunnskapsbehov som er etterlyst hos lokale forvaltningsorgan (kommuner, Finnmarkseiendommen) og vernemyndighetene. Det antas derfor at prosjektet vil ha betydelige positive konsekvenser for miljøforvaltning i framtiden.

Om GPS-kartlegging

Fra disse kan det lastes ned svært presise posisjonsdata, noe som gjør det mulig å følge elgens bevegelser med stor nøyaktighet og avklare med sikkerhet hvilke naturtyper (habitat) som benyttes mest i løpet av året. Samme teknologi kan blant annet benyttes til blant annet å studere elgens kalvingstidspunkt og dødelighetsmønster, samt atferdsrespons som følger av varierende vær (klima) og menneskelig aktiviteter. Hjemmeområdets størrelse og posisjon til elgen vil bli analysert i forhold til dyrenes individuelle trekk. Valg av habitat vil bli analysert ved hjelp av ressursvalgsfunksjoner relatert til kjønns og aldersgrupper.

Posisjonsdata etter hver femte posisjon sendes til en server ved NINA, hvorpå posisjonsdata kan synliggjøres umiddelbart på NINAs webportal 'Dyreposisjoner på nett' (<http://www.dyreposisjoner.no>) for allment innsyn. Alternativt kan posisjonene skjermes for allment innsyn eller det kan legges på en tidsforsinkelse. Dersom elgen befinner seg utenfor mobildekning vil posisjonene lagres i senderne og først sendes til serveren etter at elgen igjen befinner seg i dekningsområdet. GPS/Satellitt-senderne har den fordel at de kan sende posisjoner også der elgen befinner seg i områder uten mobildekning.

Prosjektet involverer merking av levende elg, noe som kan medføre en midlertidig forstyrrelse og risiko for skade. Metodikken er tidligere godt utprøvd for elg, og ansvarlig personell for merke-aktiviteten har lang erfaring med dette. Prosjektet har fått godkjent tillatelse til GPS-merking av elg fra Mattilsynet og Miljødirektoratet, hvor miljørisiko ved merking har vært gjennom en vurdering og blitt godkjent.

Regelverk

Verneformålet med Stabbursdalen nasjonalpark er å bevare et stort naturområde tilnærmet fri for tekniske inngrep, for å sikre biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare en del av verdens nordligste furuskog, variert vassdragsnatur og gáisåene med et karakteristisk preg, samt geologiske forekomster og kulturminner. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk

kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift, naturopplevelse og utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Naturmangfoldloven (nml.) trådte i kraft 1. juli 2009. Det skal fremgå av enhver beslutning som fattes ved utøving av offentlig myndighet hvordan prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 -12 er vurdert, jf. nml. § 7 i loven. I nml. § 8 framgår det at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for å skade naturmangfoldet. Virkninger av et tiltak skal vurderes ut fra den samlede belastningen økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. nml. § 10. Dersom det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger et tiltak kan ha på naturmiljøet, skal føre-var-prinsippet legges til grunn, jf. nml. § 9, slik at vesentlig skade på naturmangfoldet unngås ved at det treffes en beslutning på et for dårlig kunnskapsgrunnlag. Etter § 11 er det tiltakshaver av det omsøkte tiltaket som skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. I tillegg skal det etter § 12 tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikker og lokalisering av tiltaket som ut fra en samlet vurdering av den tidligere, nåværende og fremtidige bruken av naturmangfoldet gir det samfunnsmessige beste resultatet.

Verneforskriften for nasjonalparken sier at motorferdsel er forbudt på land og vatn, og i lufta under 300 meter, jf. § 6.1 i verneforskriften for Stabbursdalen nasjonalpark. I § 6.2 gis det en del direkte unntak fra dette forbudet, og i § 6.3 åpnes det for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til en del formål. Det åpnes derimot ikke for å kunne tillate lavtflyging og landing med helikopter for å gjennomføre elgtelling. Saken må behandles etter § 48 i naturmangfoldloven da ikke verneforskriften åpner for denne type aktivitet med hjemmel i verneforskriften. Stabbursdalen nasjonalparkstyre kan etter § 48 i naturmangfoldloven gjøre unntak fra verneforskriften dersom det ikke strider mot formålet med vernet og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. I rundskriv fra Miljødirektoratet "Forvaltning av verneforskrifter", revidert januar 2014, redegjøres det for hvordan nml. § 48 i skal forstås. Her framgår det at bestemmelsen skal fange opp uforutsette tilfeller eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Det er i første rekke bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser som er av stor betydning for søker som omfattes av bestemmelsen. Siktemålet er at verneforskriften ikke uthules gjennom omfattende dispensasjonspraksis.

Verneforskriften for landskapsvernområdet har ingen spesielle bestemmelser for motorferdsel. Motorisert ferdsel skjer i samsvar med Lov om motorisert ferdsel i utmark og vassdrag og forskrifter og vedtak med hjemmel i denne. Søknad er derfor sendt Porsanger kommune og Finnmarkseiendommen.

Vedrørende inhabilitet

Denne type søknader er litt spesiell da Stabbursdalen nasjonalparkstyre er deltagende i prosjektet det søkes om og utøver av myndighet etter verneforskriftene. Stabbursdalen nasjonalparkstyre må derfor behandle denne søknaden hvor de er deltagende i prosjektet. Tilsvarende problemstilling har oppstått tidligere i forvaltningssammenheng av landskapsvernområdet. Denne problemstillingen ble aktualisert når Fylkesmannen i

Finnmark, senere Stabbursdalen nasjonalparkstyre, behandlet ønsket tiltak langs Lompolavegen i Stabbursdalen landskapsvernområde.

Verken Fylkesmannen eller nasjonalparkstyret ble vurdert til å være inhabil i saken, likevel forela Fylkesmannen problemstillingen for Direktoratet for naturforvaltning (DN). I svaret fra DN står det blant annet at de ikke kan se at det foreligger særskilte forhold som gjør at et annet organ enn Fylkesmannen bør behandle saken. Direktoratet sier videre at Fylkesmannen som forvaltningsorgan kjenner det berørte området bedre enn direktoratet, og innhenting av kunnskap ved for eksempel befaringer er lettere tilgjengelig for Fylkesmannen. Derfor fant Direktoratet det mest hensiktsmessig at Fylkesmannen i Finnmark på vanlig måte behandlet saken som førsteinstans etter gjeldende regelverk. Nå er nasjonalparkstyret i samme situasjon, der dere er både tiltakshaver og forvaltningsmyndighet. Det legges til grunn de samme vurderinger om inhabilitet som ble gitt til Fylkesmannen vedrørende Lompolavegen. Stabbursdalen nasjonalparkstyre vurderes derfor å ikke være inhabil i denne saken.

Vurdering

Verneformålet er å unngå uønsket og økt motorisert trafikk inn i fjerntliggende og viktige vilt- og utmarksområder. Stabbursdalen nasjonalpark er leve- og yngleområde for en rekke trua og sårbare arter. Dyrelivet er freda mot unødvendig forstyrrelse av alle slag, jf. nml. §§ 9 og 10. Det kan oppstå tilfeller hvor også lovlig ferdsel kan være til skade for viltet, vegetasjon eller kulturminner. Ferdsel skal ikke være til hinder for en eventuell oppbygging eller reetablering av sårbare arter. I følge nml. § 5 skal artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt. Man må derfor ta vare på artenes økologiske funksjonsområder. Det generelle motorferdselsforbudet er innført for å skjerme dyre-, plantelivet, tamrein og terrenget for forstyrrelser og kjøreskader. For at forbudet skal ha sin tilsiktede virkning er det viktig at dette håndheves restriktivt.

Forvaltningsmyndigheten skal begrense motorisert ferdsel i Stabbursdalen nasjonalpark til et så lavt nivå som mulig, men vil i enkelte tilfeller vurdere muligheten for en tillatelse for motorferdsel hvis hensikten er å øke kunnskapen om verneområdet som kan bidra til en bedre forvaltning. Vi vet, jf. nml. § 8, at helikopterflyging og landing vil medføre en god del støy og forstyrrende effekt. I formålsparagrafen står det at vernet skal sikre biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander, jf. verneforskriften § 2. Ved utøvelse av aktivitet i nasjonalparken bør det vises hensyn til de arter som til enhver tid opptrer i parken. Dette kan forstyrre tamrein, dyre- og fuglelivet i nasjonalparken. Den dyrevelferdsmessige påvirkningen på elg er grundig vurdert gjennom de tillatelser dette prosjektet har fått av Miljødirektoratet og Mattilsynet. Omfanget av flyvningen med helikopter er imidlertid for en isolert og kortvarig tidsperiode, og kan derfor anses som isolert sett å ha lav negativ effekt på verneverdiene. Plante, fugle- og dyreliv ikke vil få varige skader, og de øvrige verneverdiene vil ikke bli nevneverdig påvirket.

Da tiltakshaver heller ikke søker om fastsatte landingspunkter, kan man ikke med sikkerhet si om aktuelle steder vil komme i konflikt med andre truede/sårbare arter. Perioden det søkes om er midt i den mest sparsomme sesongen i løpet av året, og høyt aktivitetsnivå vil kunne virke forstyrrende på fugle- og dyrelivet. Det er likevel utenfor den mest sårbare hekke-

og yngleperioden. Valg av områder der man vil lande må derfor fortløpende avveies nøye av feltpersonellet selv og med veiledning og anbefalinger fra lokalt Statens naturoppsyn som har god kjennskap til området. Nml. § 9 antas å være godt ivaretatt da personellet som skal gjennomføre merkingen har god erfaring med slik type merking og vil derfor gjøre forsvarlige avveininger under merkeprosessen, som avgjør når og hvor vi skal fly for å volde minst mulig forstyrrelser.

I tillegg til «Elgen i Finnmark»-prosjektets egennytte for denne informasjonen ved GPS-merkingen av elg generelt, anses denne kunnskapen til å være en del av nasjonalparkforvaltningens kunnskapsinnhenting, og vil således øke kunnskapsgrunnet i nasjonalparken og landskapsvernområdet. Kartlegging av elgbestanden anses som et viktig ledd i jobben for å sikre bevaring av furuskogen som er påført omfattende beiteskader. Slik informasjon vil kunne gi grunnlag for å gjennomføre tiltak i forhold til problemstillingen med beiteskadene. Antallet elg man GPS-merker har betydning for kvaliteten av informasjonen man får ut av kartleggingen og det er derfor ønsket å få merket flest mulig elg, opptil 20 elg, for å øke kvaliteten. Helhetsvurderingen av omsøkt aktivitet, etter nml. § 10, om økosystemtilnærming og samlet belastning, er at denne lavtflyging og landinger med helikopter, samt GPS-merkingen vil gi en relativt lav belastning på de berørte økosystemer, da dette er et isolert og kortvarig tiltak. Dette er vurdert opp imot den store nytteverdien et slikt tiltak har for fremtidig forvaltning av verneområdet.

Furuskogen i Stabbursdalen nasjonalpark og landskapsvernområdet har 3 ulike siidaer sitt sommerbeiteområde. Reinbeitedistriktets 16 sin beitetid i området er fra 1. april til 15. november, slik at flygingen sannsynligvis ikke vil berøre reindriften direkte. I denne delen av året skal det ikke være stor aktiv i de områder der det er aktuelt å fly. Prosjektpersonellet vil likevel varsle de berørte siidaer før eventuell flyging begynner, for å mest mulig unngå unødige forstyrrelser.

Det vurderes dithen at omsøkte tiltak i nasjonalparken ikke vil være i strid med verneformålet til Stabbursdalen nasjonalpark. Forvalter anser det heller ikke som sannsynlig at antallet søknader om dispensasjon til motorferdsel og GPS-merking på tilsvarende grunnlag vil øke med bakgrunn i denne dispensasjonen. Nml. §§ 11 og 12 anses å være godt ivaretatt da prosjektpersonellet ikke foretar mer aktivitet i nasjonalparken enn absolutt nødvendig. For å kunne utføre en slik GPS-merking med helikopter må derfor prosjektet «Elgen i Finnmark» søke om tillatelse for omsøkt flyging fra verneforskriftene, motorferdselloven, samt inneha grunneiers tillatelse.

RS 2/2017 Gjennomgang av innspillene fra Rådgivende utvalg til forvaltningsplanen

Stabbursdalen nasjonalparkstyre fortsetter gjennomgang av innspillene fra Rådgivende utvalg til forvaltningsplanen og arbeidet med forvaltningsplanen generelt.